

หลักสูตรการเรียนรู้เพื่อตนเอง ด้านการประกอบอาชีพและการพัฒนาอาชีพ

หลักสูตร ผลิตภัณท์จากผ้าทอพื้นเมือง จำนวน 12 ชั่วโมง

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอเมืองเพชรบูรณ์

ความเป็นมา

"ผ้าทอพื้นเมือง" เป็นมรดกทางวัฒนธรรมอันล้ำค่าที่สะท้อนถึงภูมิปัญญา วิถีชีวิต และเอกลักษณ์ของท้องถิ่นที่สืบทอดกันมาอย่างยาวนาน อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบันการใช้ผ้าทอพื้นเมืองมักจำกัดอยู่เพียงการนุ่งห่มในโอกาสพิเศษหรือทำเป็นเครื่องแต่งกายแบบดั้งเดิมเท่านั้น ทำให้การขยายตัวทางตลาดและการนำมาใช้ในชีวิตประจำวันยังมีขีดจำกัด

เพื่อให้ผ้าทอพื้นเมืองคงอยู่และปรับตัวเข้ากับยุคสมัย การนำผ้าทอมาแปรรูปเป็น "ผลิตภัณท์ไลฟ์สไตล์" หรือของใช้ที่ทันสมัย เช่น กระเป๋า ของใส่โทรศัพท์มือถือ หมอนอิง หรือของที่ระลึก จึงเป็นแนวทางสำคัญในการสร้างมูลค่าเพิ่ม (Value Added) และขยายกลุ่มเป้าหมายไปยังคนรุ่นใหม่และนักท่องเที่ยว ซึ่งจะส่งผลโดยตรงต่อการกระจายรายได้กลับสู่ชุมชนผู้ผลิตผ้าทอ

หลักสูตรผลิตภัณท์จากผ้าทอพื้นเมือง จึงถูกพัฒนาขึ้นเพื่อเสริมสร้างทักษะในการออกแบบและการตัดเย็บขั้นพื้นฐาน โดยเน้นการดึงจุดเด่นของลวดลายผ้าทอมาผสมผสานกับดีไซน์ที่ร่วมสมัย ผู้เรียนจะได้เรียนรู้เทคนิคการวางแพทเทิร์น การตัดเย็บที่ประณีตเพื่อไม่ทำลายเอกลักษณ์ของผ้า และการสร้างสรรค์ชิ้นงานที่ใช้งานได้จริงในชีวิตประจำวัน เพื่อให้เกิดเป็นผลิตภัณท์ที่ทรงคุณค่า มีเอกลักษณ์ และสามารถพัฒนาเป็นอาชีพเสริมที่สร้างรายได้อย่างยั่งยืนบนพื้นฐานของต้นทุนทางวัฒนธรรม

หลักการของหลักสูตร

1. หลักการอนุรักษ์และต่อยอดภูมิปัญญา (Heritage & Innovation) มุ่งเน้นการรักษาอัตลักษณ์และลวดลายอันเป็นเอกลักษณ์ของผ้าทอพื้นเมือง ควบคู่ไปกับการนำมาออกแบบเป็นผลิตภัณท์ที่ทันสมัย (Contemporary Design) เพื่อให้เข้ากับวิถีชีวิตในปัจจุบัน

2. หลักการเพิ่มมูลค่าเชิงสร้างสรรค์ (Creative Value Added) เน้นการแปรรูปจากผ้าเป็นผืนให้กลายเป็นผลิตภัณท์ไลฟ์สไตล์ที่มีมูลค่าสูงขึ้น เช่น กระเป๋า ของที่ระลึก หรือของตกแต่งบ้าน โดยใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการวางแพทเทิร์นและการเลือกใช้วัสดุประกอบ

3. หลักการใช้ทรัพยากรอย่างประณีต (Precision & Craftsmanship) ให้ความสำคัญกับเทคนิคการตัดเย็บที่ละเอียดอ่อน เพื่อถนอมโครงสร้างและลวดลายของผ้าทอไม่ให้เกิดเสียหาย และเพื่อให้ได้ชิ้นงานที่มีคุณภาพมาตรฐานสากล

4. หลักการเรียนรู้ตามศักยภาพ (Individualized Learning) เน้นการฝึกปฏิบัติจริงที่ยืดหยุ่นตามทักษะพื้นฐานของผู้เรียน โดยเริ่มจากชิ้นงานที่ง่ายไปสู่ชิ้นงานที่มีความซับซ้อน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความมั่นใจในเวลา 12 ชั่วโมง

5. หลักการตลาดนำการผลิต (Market-Driven Principle): ส่งเสริมให้ผู้เรียนวิเคราะห์ความต้องการของตลาดก่อนการผลิต เพื่อให้ผลิตภัณท์ที่สร้างสรรค์ขึ้นสามารถจำหน่ายได้จริงและสร้างรายได้ให้กับชุมชนอย่างยั่งยืน

จุดมุ่งหมาย

1. ด้านความรู้ (Knowledge): เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับคุณลักษณะของผ้าทอพื้นเมืองแต่ละประเภท และหลักการออกแบบผลิตภัณฑ์ให้ร่วมสมัยโดยยังคงรักษาเอกลักษณ์ของลวดลายผ้าไว้ได้
2. ด้านทักษะ (Skill): เพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะความชำนาญในการวาดแพทเทิร์น การวางผ้าให้ตรงลาย และการตัดเย็บประกอบชิ้นงานเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ เช่น กระเป๋า ซองใส่ของ หรือของตกแต่งบ้าน
3. ด้านทักษะ (Skill): เพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะความชำนาญในการวาดแพทเทิร์น การวางผ้าให้ตรงลาย และการตัดเย็บประกอบชิ้นงานเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ เช่น กระเป๋า ซองใส่ของ หรือของตกแต่งบ้าน
4. ด้านการเพิ่มมูลค่า (Value Creation): เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำเศษผ้าหรือผ้าผืนมาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ไลฟ์สไตล์ที่สร้างสรรค์และเพิ่มมูลค่าเชิงพาณิชย์ได้สูงกว่าการขายผ้าเป็นผืนเพียงอย่างเดียว
5. ด้านเศรษฐกิจ (Economic): เพื่อให้ผู้เรียนสามารถคำนวณต้นทุนการผลิตและกำหนดราคาขายที่เหมาะสม เพื่อนำไปพัฒนาเป็นอาชีพเสริมหรือกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่เข้มแข็ง
6. ด้านเจตคติ (Attitude): เพื่อปลูกฝังความภาคภูมิใจในภูมิปัญญาท้องถิ่น และสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ผ้าทอพื้นเมืองผ่านการปรับประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันอย่างยั่งยืน

เป้าหมาย

ประชาชนทั่วไป

ระยะเวลา	จำนวน	12 ชั่วโมง
ภาคทฤษฎี	2 ชั่วโมง	
ภาคปฏิบัติ	10 ชั่วโมง	

โครงสร้างหลักสูตร

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
1.	ความรู้พื้นฐานและวัสดุ อุปกรณ์	เข้าใจลักษณะผ้าพื้นเมืองและเลือกเครื่องมือได้	1. ประเภทของผ้าพื้นเมืองและการเลือกผ้าให้เหมาะสมกับชิ้นงาน 2. อุปกรณ์ เข็ม ด้าย ซิป สายกระเป๋า และ อุปกรณ์ตกแต่งต่าง ๆ	1. วิทยากรบรรยายและยกตัวอย่างผลิตภัณฑ์ที่มีอยู่ในท้องถิ่น 2. สาธิตวิธีการเลือกวัสดุให้เหมาะสมกับชิ้นงาน	1 ชั่วโมง	

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
2.	การออกแบบและการสร้างแบบ (Pattern)	สามารถสร้างแพทเทิร์นที่เป็นมาตรฐานได้	1. การวาดแบบกระเป๋าก็กว้างในรูปร่างต่างๆ 2. เทคนิคการวางผ้าเพื่อหลบลายหรือเน้นลายเด่น	1. สาธิตการวาดแบบลงกระดาษแข็งและการเย็บเย็บ 2. ปฏิบัติ ผู้เรียนลงมือวาดแบบและตัดผ้าตามชิ้นงานต่างๆได้		2 ชั่วโมง
3.	เทคนิคการตัดเย็บและการประกอบ	สามารถตัดเย็บงานได้อย่างถูกต้องและเรียบร้อย สวยงาม	1. เทคนิคการเย็บพวงกุญแจ (ยัดใยสังเคราะห์) 2. การเย็บกระเป๋าและการติดซิป 3. การเย็บขอบผ้าและการทำป้ายสำเร็จรูป	1. วิทยากรสาธิตทีละขั้นตอนอย่างละเอียด 2. ให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติในเรื่องการเย็บประกอบชิ้นงานตามลำดับ		8 ชั่วโมง
4.	การตลาด การคิดต้นทุน กำไร	สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มและวัดผลสำเร็จได้	1. การคิดต้นทุน กำไร 2. ช่องทางการขายในชุมชนและการขายออนไลน์	วิทยากรสรุปและอธิบายเพิ่มเติมจากชิ้นงานของผู้เรียน และการตั้งราคาขายในแต่ละชิ้นงาน	1 ชั่วโมง	

สื่อการเรียนรู้

1. ศึกษาจากเอกสาร/ใบความรู้/สื่ออิเล็กทรอนิกส์
2. ตัวอย่างชิ้นงาน
3. ฝึกปฏิบัติ

การวัดผลประเมินผล

1. ประเมินความรู้ภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติจากการสอบถาม แบบทดสอบ การสังเกต การมีส่วนร่วม
2. ชิ้นงาน /ผลงาน

เกณฑ์การจบหลักสูตร

1. ผู้เรียน/ผู้ฝึกอบรมมีเวลาเรียนรู้และฝึกปฏิบัติตามหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
2. ผู้เรียน/ผู้ฝึกอบรมมีผลการประเมินผ่านเกณฑ์ตามหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ 60
3. ผู้เรียน/ผู้ฝึกอบรมมีชิ้นงานผ่านเกณฑ์ประเมินตามมาตรฐานและคุณภาพ

ลงชื่อ.....ผู้เขียนหลักสูตร
(.....)

ลงชื่อ..... ผู้เห็นชอบหลักสูตร
(.....)

ลงชื่อ.....ผู้อนุมัติหลักสูตร
(.....)

ผู้อำนวยการ สกร.ระดับอำเภอ.....